

PROCES

- je vsako logično zaporedje operacij
- poslovni procesi v organizaciji:
 - delovni proces (odnos: delo – sredstvo dela)
 - tehnološki (odnos: sredstvo dela – predmet dela)
 - preoblikovalni proces (odnos: predmet dela – cilj)

TEHNIKE PRIKAZOVANJA ORGANIZIRANOSTI PROCESOV

- verbalne
 - ustne (poročila, referati, predstavitve)
 - pisne (splošni akti, poročila, navodila, opisi, predpisi, standardi)
- tabelarne (dvodimenzionalen prikaz)
 - komunikacijske matrike
 - komunikacijske tabele
- grafične (prikaz odnosov med prvinami sistema)
 - diagrami (organigrami, tokogrami)
 - mreže (mrežni diagrami, strukturne slike, prikazi s pomočjo delovnih polj)

Organigrami

- konvencionalni organigrami
- za večrazsežnostne strukture

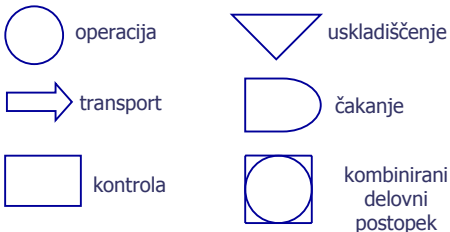
Tokogrami

- o grafični prikazi aktivnosti, ki se izvajajo pri izvrševanju delovnih tokov – prikaz procesov
- o najpomembnejši:
 - karte delovnih tokov – prikaz toka aktivnosti odvijanja nekega procesa (karte: operacij, procesnih tokov, delovnih aktivnosti, delovnega mesta)
 - simbolični diagrami
 - harmonigrami - prikaz delovnih dogodkov, ki se vključujejo drug v drugega in si sledijo v okviru ene OE (prometa, potekov, zasedenosti)

- gredičasti diagrami (gantogram) – prikaz dejavnosti od začetka do konca (karte: izrabe delovnega časa človeka in stroja, razporeditve del, pregleda obremenitve, planiranja projektov – programske karte)
- blokdiagrami – prikaz toka informacijskega procesa, strukture sistemov
- strukturogrami

SIMBOLIKA ASME

- o prikazovanje tokov aktivnosti odvijanja procesa

Flow chart diagram

- o jasen prikaz tehnoloških postopkov in n drobne razdelitve opravil ter število izvrševalcev pri posamezni operaciji
- o podatki, ki se s flow chartom prikazujejo:
 - operacije, ki se opravljajo v delovnem postopku
 - dokumenti, ki nastajajo v delovnem postopku
 - področja, na katerih se obdelujejo dokumenti
- o ugotavljamo: morebitno podvajanje opravil, smiselnost razporeditve dela, pravilnost prostorske razporeditve, obremenjenost zaposlenih, ...

VAJA: Risanje BLOKDIAGRAMA

- o Postopek: **Sprejemanje in razdeljevanje pošte**
 - sprejem pošte
 - dostava pošte naslovníkom
 - razvrščanje pošte
 - ugotavljanje ali je pošta zaupne narave
 - odpiranje in žigosanje
 - knjiženje pošte
 - pregledovanje pošte
 - knjiženje pošte zaupne narave

Blokdiagram

1. sprejem pošte
2. ugotavljanje ali je pošta zaupne narave
3. odpiranje in žigosanje
4. pregledovanje pošte
5. razvrščanje pošte
6. knjiženje pošte
7. knjiženje pošte zaupne narave
8. dostava pošte naslovníkom

VAJA: Risanje GANTOGRAMA

- izrišite gantogram za prvi semester ter zimsko izpitno obdobje, in sicer:
 - vaše študijske obveznosti (predavanja, učenje za izpite)
 - obštudijske dejavnosti ter oddih

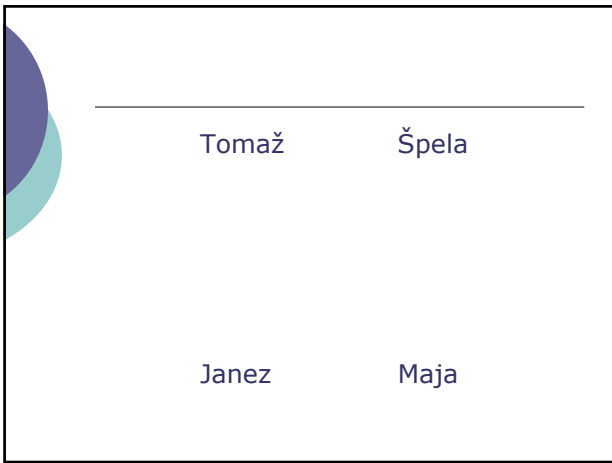
Sociogram in sociometrika

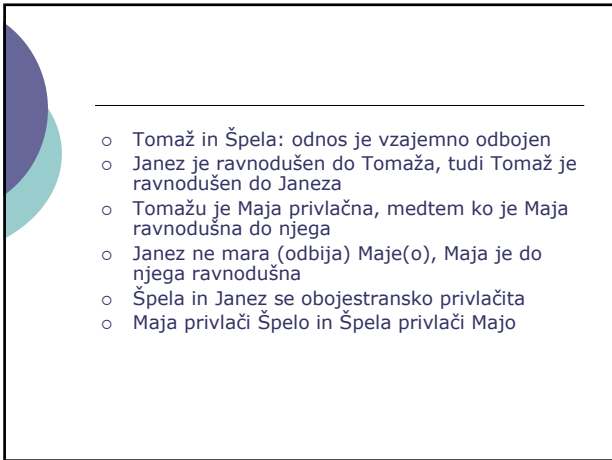
- prikaz neformalne organiziranosti
- grafična oblika predstavitve čustvenih odnosov med posameznimi člani skupine (z Morenovo simboliko)
- sodila:
 - simpatija (privlačnost)
 - antipatija (odbojnost)
 - indiferentnost (ravnodušnost)

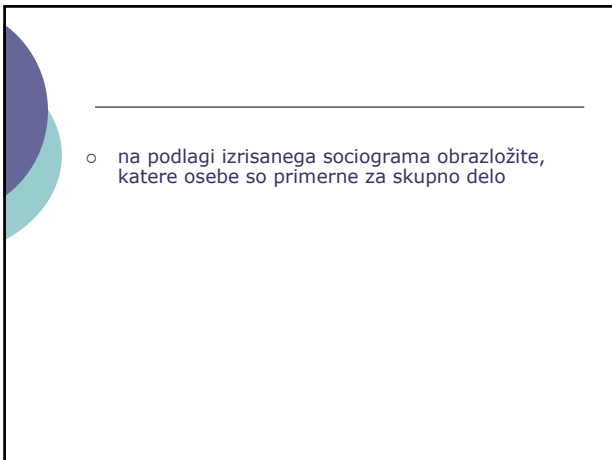
VAJA: Risanje SOCIOGRAMA

- izrišite sociogram za opisan primer
- uporabite Morenovo simboliko

Simbol	Pomen simbolov
○	Ženske
▽	Moški
→	privlačnost
⇠	odbojnost
⋯→	ravnodušnost
⇠→	obojestranska privlačnost
⇠⇠	vzajemna odbojnost
⋯⇠⇠	vzajemna ravnodušnost

Mrežni diagram

- o grafični prikaz toka aktivnosti kompleksnega procesa
- o v obliki mreže, sestavljene iz puščic in krogov
- o zaporedje posamičnih procesov je neodvisno od njihovega trajanja
- o metode, ki se uporabljajo v:
 - strogo definiranih razmerah
 - razmerah z enako verjetnostjo
- o vrste: časovni, dogodkovni, dejavnostni

VAJA: Risanje MREŽNEGA DIAGRAMA

Povezava dogodkov	Aktivnost	Neposredno predhodne aktivnosti
1-2	A	-
2-3	B	A
3-4	C	B
3-5	D	B
3-6	E	B
2-6	F	A
4-7	G	C
5-8	H	D
6-8	I	E, F
7-9	J	G
8-9	K	H, I
9-10	L	J, K

VIRI

- o Ivanko, Š. Temelji organizacijskih proučevanj. Priručnik za vodenje seminarjev in vaj. Visoka šola za upravljanje in poslovanje, Novo mesto, 1999
- o Ivanko, Štefan. Temelji organizacije. Fakulteta za upravo, Ljubljana, 2004
- o Tizaj, M., et al. E-izobraževalni portal. Raziskovalna naloga, Ljubljana, 2005
